SOTILASKOTI

Helsinki – Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

SISARPOSTI 4/2018

Tehdään yhdessä hyvä uusi vuosi

Merja Autio

Julia Gull kävi varusmiesten rippileirin

Sisar Elisabet tarjosi sisarille kaalipiirakkaa

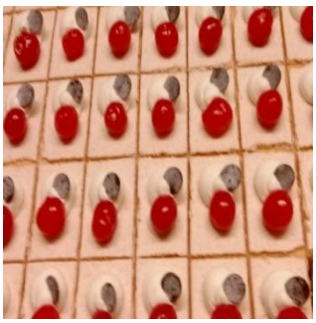

Leipomo teki hauskoja leivoksia syyskokoukseen.

Olki taipui koristeeksi Pirjo Sunikan käsissä

Ei unohdeta, miksi teemme sotilaskotityötä

Sotilaskotitoiminnan 100-vuotisjuhlavuosi alkaa olla takana päin. Historiikki julkaistiin ja seitsemän yhdistystä vietti satavuotisjuhlaansa, kuten oma yhdistyksemmekin. Arki on taas edessä. Minunkin puheenjohtajavuoteni on lopuillaan.
Uusi puheenjohtaja **Inka Tiittanen**, uusi hallitus ja uudet toimihenkilöt on valittu. Toivotan heille voimia, uudistusmieltä, yhteistyökykyä ja onnea!
Kiitän eroavaa hallitusta yhteistyöstä ja teitä rakkaat sisaret tuesta, jota olette antaneet minulle. Yhdistyksemme tilanne vuosi sitten oli todella vaikea. Siitäkin selvisimme.
Olemme saaneet 30 uutta sisarta yhdistykseemme. Meitä on 253 sisarta, mutta työvuoroille ei löydy sisaria. Uskon, että uusi puheenjohtaja ja hallitus ratkaisevat tämän ongelman.
Minulla on 50 vuoden kokemus sotilaskotityöstä. Olen saanut olla mukana eri tehtävissä, mm. yhteensä 16 vuotta kolmen eri yhdistyksen puheenjohtajana.

Kun minut vuoden alusta valittiin 11 vuoden jälkeen taas yhdistyksemme puheenjohtajaksi, huomasin yllättävän muutoksen. Yhdistyksemme sisarhenki oli kääntynyt sisäänpäin. Nyt mietittiin ja puhuttiin, mitä joku oli sanonut, tehnyt tai jättänyt tekemättä.
Hyvät sisaret, en tarkoita, että kaikki meistä toimisivat näin. Se vain pullahti esiin ja korviini.
Sisaret, nyt katse peiliin. Meidän on toimittava yhdessä: unohdettava toistemme heikkoudet ja tuettava myönteisellä asennoitumisella toisiamme.
Sotilaskotityö on yhteinen harrastuksemme: työtä varusmiesten ja reserviläisten hyväksi. Teemme maanpuolustustyötä, yhteistyötä ja sisartyötä omaksi ja toistemme iloksi sekä virkistykseksi arjen askareista.

Terhi Tolla

Syyskokouksessa 29.11.2018 valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi Inka Tiittanen.

Hallituksen uusiksi varsinaisiksi jäseniksi valittiin **Merja Autio** (2019-2020), **Anna Maija Luomi** (2019-2021) ja **Helmi Saarela** (2019-2021). Varajäseniksi vuodelle 2019 valittiin **Heli Kuisma**, **Silja Niinivirta** ja **Maija-Liisa Seppä**. Hallituksessa jatkavat **Anu Helpinen**, **Piia-Liisa Mäkinen** ja **Marja-Liisa Nikka**.

Sirkka ei sipota

Sirkka Roposen sotilaskotiura alkoi itsenäisyyspäivänä 2000. Silloin hän puki ylleen ensi kerran lehväpuseron ja ryhtyi myymään korista pieniä Suomen lippuja Postitalon aulassa. Se ei ollut ihan sitä kahvilatyötä, josta hän oli haaveillut lapsesta asti, mutta kahvilaankin hän pian pääsi.

Ystävä houkutteli leskeksi jääneen Sirkan mukaan Helsingin sotilaskotiyhdistykseen. Hän palveli ensin varusmiehiä Taivallahden ja Tilkan sotilaskodeissa, mutta niiden lopetettua siirtyi 2003 Santahaminaan.

Sirkka on stadin friidu, vaikka asuikin sotaa paossa mummolassa Tuuloksessa. Isä kaatui sodassa 1941. Sirkka oli neljävuotias ja muistaa, kun mummu itki portailla, ja Helsingin suunnalla taivas oli punainen. Mummu oli juuri kuullut poikansa kaatuneen. Koulua Sirkka kävi Hämeenlinnassa, Helsingin tyttönorssissa ja ressun iltalukiossa.

”Elämässäni on ollut onnenkantamoinen. Pääsin esimerkiksi Postipankkiin töihin 16-vuotiaana juuri, kun pankki haki nuoria konttoristeja. Työkaveriporukassa koluttiin Helsingin tanssipaikkoja, ja kerran sitten työkaverin serkku Kalevi Roponen haki minua tanssimaan. Menimme vuoden päästä naimisiin.”

Roposen perheen ensimmäinen koti oli omakotitalon yläkerrassa Kaarelassa. Sinne syntyi **Vesa**-poika. ”Siellä oli ulkovessa, ja kaivovesi piti lämmittää hellalla. Ensimmäinen oma asunto ostettiin Kontulasta ja sieltä muutimme 1982 Jääkärinkadulle. Kun jäin leskeksi 2000, muutin Fredrikinkadulle.”

Lapsenlapset Veeti, 16, ja **Matias**, 14, asuvat lähellä, **Patrick**, 25, asuu jo omillaan. Lukiota käyvä Veeti tulee usein isoäidin eli paapun luo lukemaan läksyjä, koska siellä on pehmeä sohva ja hyvä palvelu.

Sirkka lenkkeilee, käy jumpassa ja vesijumpassa ja lähes viikoittain sotilaskodissa. Hän on myös ahkera lukija. Englanninkieliset dekkarit ovat vaihtuneet suomalaisiin romaaneihin.

” Voin hyvin jättää tylsän kirjan kesken. Tässä iässä parasta on se, ettei ole enää pakko tehdä mitään.”

Sirkka on sairastelujenkin keskellä yrittänyt toimia ja pitää iloista asennetta yllä. ”Vertaistuki on ollut suurenmoinen apu. Olen myös perinyt äidiltä aika positiivisen luonteen. Olin äidin kanssa läheinen, ja hän opetti kohteliaisuutta. Meillä ei sanottu toisille rumasti. Kerran 20-vuotiaana sanoin äidille, että älä aina sipota. Hän loukkaantui siitä minulle viikoksi.”

Marja-Riika Saaristo

Ikonit välittävät pyhimysten sanomaa

Uspenskin hartaus täytti vierailijoiden mielen

Merja Autio

Seniorisisarten järjestämä marraskuinen vierailu Uspenskin katedraaliin antoi paljon tietoa mahtavasta kirkosta ja ortodoksikirkon historiasta. Elämyksen huipuksi nunna, sisar **Elisabet** tarjosi kryptassa kaalipiirakkaa ja kardemummakakkua.
Kirkon opas **Timo Hyytiäinen** esitteli mm. kalenteri-ikonin, johon on jokaiselle vuoden päivälle maalattu oma pyhimys. Toukokuun kolmas päivä on omistettu marttyyri Timoteukselle, jonka mukaan opas on saanut etunimensä. Vanhan Valamon munkki maalasi kalenteri-ikonia 30 vuoden ajan, sillä ikonin maalaaminen on hengellistä työtä, johon liittyy rukousta ja paastoa.

Uspenski on myös opas Timo Hyytiäisen kotikirkko.

Kirkon reliikki-ikonin eli pyhäinjäännösikonin alalaidassa, lasikannen alla on pieni pala pyhimys Serafin Sarovilaisen sormesta. Hänet kanonisoitiin eli otettiin pyhien joukkoon 1904. Ikonin kulkeutuminen Suomeen on arvoitus, mutta se löytyi 1990-luvulla helsinkiläisestä antiikkikaupasta.
Uspenskin uusin ikoni on pappismarttyyri Aleksander Hotovitskin ikoni, joka on maalattu 1990-luvulla. Hotovitsk oli 1900-luvun alussa Amerikassa ortodoksipappina ja Suomessa 1914-1917. Venäjän vallankumouksen jälkeen bolsevikit vainosivat häntä, ja hänet ammuttiin 1937 Moskovassa. Venäjän kirkko kanonisoi hänet 1990-luvulla.
Uspenskin rakentaminen alkoi 1862. Tontin ympärillä oli kalastajatorppia ja laidunmaita.

Kalenteri-ikonissa on pyhimyksen kuva jokaiselle päivälle.

Lähistöllä sijaitsi Granbergin köyhäinkoulu, jossa mm. Aleksis Kivi opetteli lukemaan. Osa kirkon tiilistä on tuotu Bomarsundin kirkon raunioista Ahvenanmaalta. Suuret pylväät on tehty suomalaisesta graniitista, ja ne ovat yhtä kappaletta. Niiden kuljettamiseksi kirkolle oli rakennettava tilapäinen rautatie.

Citynunna Elisabet tarjosi leipomaansa kaalipiirakkaa

Sisar Elisabet kertoi elämästään kirkon kryptassa.

Uspenskin kryptassa eli entisessä hiilivarastossa saimme maistella sisar Elisabetin leipomaa kaalipiirakkaa ja kardemummakakkua. Tarjoilun arvoa lisäsi, että hän kertoi leiponeensa kaalipiirakkaa edellisen kerran 1990-luvulla Serbiassa!

Sisar Elisabet on Uspenskin kirkon isännöitsijä. Ennen vihkimystään nunnaksi hänellä oli monivaiheinen elämä, josta hän itse kertoi:

”Olen koulutukseltani lääkäri. Synnyin luterilaiseen perheeseen, opiskelin katolisessa Ranskassa. USA:ssa olin naimisissa juutalaisen kanssa. Olen työskennellyt islamilaisissa maissa kehitys- ja katastrofityössä, ja sitten minusta tuli ortodoksi.”

Useiden ulkomaan vuosien jälkeen sisar Elisabet (siviilinimeltään **Liisa Toppila**) työskenteli Suomessa lääkärinä ja kehityspäällikkönä Valvirassa. Vuosaaren luostarihanke hiipui 2012, ja sisar Elisabet sekä kaksi muuta nunnaa elävät nyt luostarielämää Mikonkadulla sijaitsevassa talossa. Siellä sisar Elisabet leipoo ehtoollisleivät kaikille Suomen ortodoksikirkoille.

Mikonkadulla on myös pieni kappeli, kauppa ja olohuone, jonne voi mennä keskustelemaan nunnien kanssa. Se on avoinna muutaman kerran viikossa.

Kirkkoleivän teko on pyhä toimitus. Se alkaa rukouksella ja lampetin sytytyksellä. Leipään käytetään vettä ja pyhitettyä vettä, hiivaa, jauhoja ja suolaa. Taikina on tiukkaa. Se nostatetaan hyvin ja siihen tehdään taitoskohtia. Leivän päälle leivotaan kansi, johon tulee sinetti. Samasta leivästä taitetaan pala jokaiselle seurakuntalaiselle.

Marja-Riika Saaristo

Joulumuistoja

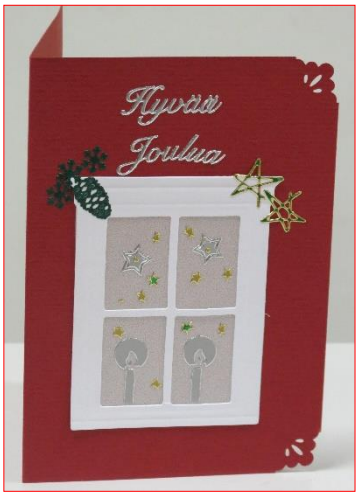

Orvokki Partasen muisto 1950-luvulta liittyy Santahaminaan.

”Äiti lähti kesken pyykinpesun varuskuntasairaalaan hoidattamaan tulehtunutta silmäänsä, isällä oli keuhkokuume. Matkalla äiti kaatui, ja polviumpio halkesi. Hänet vietiin Tilkkaan. Meitä oli kotona kolme lasta, nuorin oli vauva.
Naapurit tulivat silloin avuksi, ja vaihtoivat raa ’an kinkun kypsään. Emme olisi selvinneet ilman naapuriapua, vaikka saimme kotiin myös kodinhoitajan.” - Kuvassa Orvokin tekemä hieno joulukortti.

Sirpa Nieminen oli pitopalvelun apuna yli 10 vuotta sitten silloin jo edesmenneen kenraali Adolf Ehrnroothin kotona Kaivopuistossa.

”Kun menin paikalle, kenraalitar Karin Ehrnrooth pyysi minut kanssaan makuuhuoneeseen valitsemaan hänelle sopivaa pukua vaatekaapista. Se oli yllättävä ja vaikea tehtävä.
Noin kymmenen hengen illallinen tarjoiltiin pöytään. Minulla oli kuuma kinkkuvati käsissäni, kun perheen pieni koira pyöri jaloissani ja nappasi toisen kenkäni. Minun oli laskettava vati hetkeksi ikkunalaudalle, että sain kengän takaisin.
Kaikki sujui silti hyvin ja kahvit tarjottiin toisessa salissa. Keittiössä panin merkille, että muovinen kahvimitta oli katkennut ja paikattu teipillä.”

Tanja Kytöluoto vietti lapsuutensa joulut mummun ja papan luona Hämeessä.

”Joulut olivat hyvin perinteisiä hämäläisiä. Haettiin kuusi, saunottiin ja syötiin. Lahjoja piti odottaa iltaan asti. Kun pappa toi kuusen sisälle, oksille ripustettiin aina samat, suorakaiteen muotoiset karamellit, joissa on enkelin kuva. Kysyimme joka joulu, saisiko ne vihdoin syödä. Mummu vastasi aina, että ei niitä voi syödä, kun ne ovat niin vanhoja. Jossain vaiheessa päättelin, että meitä huijattiin, ja paperin sisällä olikin vain puupalikka.”

Marja-Riika Saariston lapsuuden joulut kuluivat kotona Keravalla.

”Äidille ei tullut joulua ilman siivousta. Se alkoi vintistä ja päättyi kellariin. Joulumatot raikastettiin lumihangessa, jouluverhot silitettiin kapioarkusta. Isä ripusti kuusen oksille pumpulia lumeksi. Niin oli aina tehty Pukkilassa! Se nolotti siskoa ja minua.
Yksi joulu päättyi katastrofiin, kun olimme sisareni kanssa jo teinejä. Äidin toiveesta isä luki jouluevankeliumin ruokapöydässä. Koska Pukkilassa ei sanota d-kirjainta eikä ng-äännettä, hän luki: … Taavitin kaupunkissa… Me purskahdimme siskon kanssa nauruun, ja isä kiipesi yläkertaan mököttämään. Nyt hävettää. Äiti ja isä ovat nykyään jouluissani mukana kuusen oksalla.”

Joulu tuoksuu lapsuudelle

Lapsuuden jouluja ei aina vietetty runsaslumisessa ja kipakassa pakkasessa. Leutona joulunaluspäivänä tuuli karisteli lumet riihenvieruskuusikosta, ja pihaan levisi havun tuoksu. Nuoskalumi narskahteli askelten alla. Piti varoa, ettei liukastuisi jäisellä pihalla ennen kuin pääsi portaiden eteen levitettyjen havujen yli eteiseen.

Ulkoeteisessä tuoksuivat tai pikemminkin haisivat kapakalat ennen kuin ne vietiin lampeen likoamaan. Lipeäkala kuului tapaninpäivän joulupöytään. Eihän se kovin miellyttävältä tuoksunut, mutta maistui hyvältä valkokastikkeen ja perunoiden kanssa.

Tuvassa rätisivät halot uunissa, ja uuninluukusta leijaili vieno savunhaju. Uuninpankolla tuoksahteli sipulikori, ja hiilihangon varteen ripustetut märät sukat ja lapaset haisivat lumelta ja lampaanvillalta. Hellalta nousi imelä, hautuvien lanttujen ja porkkanoiden haju. Pullataikina kohosi liinan alla, ja kohta tupaan levisi tuoreiden leivonnaisten tuoksu.

Vintille kapusimme etsimään äidin piilottamia joulupaketteja. Portaiden yläpäässä oli jouluomenakori, jonka aromit sekoittuivat lattiaa peittävien sahajauhojen tuoksuun. Aattona tupaan tuotiin joulukuusi, joka oli saanut sulaa navetan eteisessä. Talikynttilöiden lämmössä kuusen oksat levittivät havunneulasten tuoksun tupaan.

Aattoiltana uskaltauduimme lähelle muhkean parran ja nurin käännetyn lammasturkin taakse piiloutunutta joulupukkia. Hän tuoksahti joltakin oudolta. Myöhemmin tiesimme, että Kinnulan Kake haisi viinalta. Se oli outo haju meille, koska isä oli raivoraitis.

Jouluaamuna mentiin hevosella kirkkoon. Laitareessä nenään tulvi pehmikkeinä olleiden heinien ja nahkaisen lampaannahkavällyn tuoksu. Kirkossa ahtauduttiin päällysvaatteissa vieri viereen, ja lähistöltä lemahti tuttu navetan haju, maalaispitäjässä kun oltiin.

Joulunpyhinä oli aikaa uppoutua lahjaksi saatuun, painomusteelta tuoksuvaan kirjaan. Kun oma kirja, Vihervaaran Anna tai Pieni runotyttö, oli luettu, odotin kärsimättömästi, milloin siskot saisivat omansa luetuiksi, ja pääsisin niiden kimppuun.

Maalla ei 50-luvulla ollut joulukukkia. Äitelän makealle tuoksuvat hyasintit, upeat amaryllikset ja punaisina hehkuvat joulutähdet tulivat kotiimme vasta myöhemmin. Presidentin uudenvuoden televisiopuhetta koristava kielokimppu tuo mieleen sateen jälkeen vihreyttä uhkuvan koivikon. Se vie askeleen lähemmäksi kevättä.

Marja- Liisa Nikka

Avaruustutkija ei pelottele maailmanlopulla

Avaruustähtitieteen professori **Esko Valtaoja**, 67, kertoi sotilaskotisisarille mahdollisimman kansantajuisesti vaikeasti hahmotettavasta alastaan.
Hän oli nimennyt luentonsa aiheeksi
Elämä, maailmankaikkeus
– onko siellä ketään?
Valtaoja on jäänyt eläkkeelle Turun yliopistosta. Hän on toiminut myös Tuorlan observatorion johtajana Kaarinassa.
Saimme vastauksia tavallista ihmistä kiinnostaviin kysymyksiin:

Ufot

Kun neuvostoliittolainen satelliitti Sputnik kiersi taivaalla 1957, tulivat tarinat ufoista muoti-ilmiöksi. ”Ufoja ei ole todistetusti olemassa, vaan aivomme huijaavat meitä näkemään ja kuulemaan yliluonnollisia asioita. Tämän päivän muoti-ilmiö ovat enkelien ohjeet ja tarinat.”

Elämä muilla taivaankappaleilla

Avaruustutkimus on selvittänyt, että Kuussa ei ole elämää. Marsiin 1976 lähetetyllä luotaimella kävi ilmi, että sen ilmakerros on kuiva, mutta siellä saattaa olla vettä ja jäätä. Tiedetoimittaja **Jari Mäkinen** on lyönyt vedon Esko Valtaojan kanssa, että ihminen pääsee Marsiin ennen vuotta 2030.

Miten ja milloin maailma syntyi

Maailma syntyi 13,8 miljardia vuotta sitten suuressa alkuräjähdyksessä. Alkuvuodesta kuollut brittifyysikko ja kosmologi Stephen Hawking pohti avaruuden olemusta hiekkarantavertauksella. Hiekkarannalla on 100 miljardia hiekanjyvää. Meidän aurinkomme on yksi hiekanjyvä eli tähti.

Inka Tiittanen ja Esko Valtaoja ovat luokkatovereita.

Tähtitieteilijät ovat laskeneet, että Linnunradan lisäksi muita galaxeja on 100 miljardia kertaa 100 miljardia. ”Olisi ihme, jos vain maapallolla olisi elämää. Avaruuden kaasusumussa syntyy aina uusia tähtiä; se on kuin tähtien synnytyslaitos.”
”Kemiallisessa evoluutiossa elämä syntyy hiilen, veden, typen ja rikin yhdistyessä. Me ihmiset olemme tähtien ydinjätettä. Leikillisesti voisi sanoa, että miehet ovat ydinjätettä ja naiset tähtipölyä! Aluksi syntyi naissoluja, ja miehet 2 miljardia vuotta myöhemmin.”
Hubblen avaruusteleskoopin avulla on löydetty uusia planeettoja. Astronomi **Mikko Tuomi** löysi 2016 Proxima Centauri b -planeetan, joka on maapallosta 4,2 valovuoden päässä.

Onko maailmanloppu tulossa?

Esko Valtaoja huojensi huolta avaruusromun vaarallisuudesta. ”Avaruusromu ei ole maapallolle vaarallinen, astronauteille toki vaaratilanteita voi syntyä. Avaruudessa ei myöskään ole meitä uhkaavia asteroideja eli aurinkoa kiertäviä kivijärkäleitä. Jos maata lähestyvä asteroidi havaitaan, se voidaan räjäyttää tai sysätä syrjään. Maailmaloppu on siis peruttu!”

Marja-Liisa Nikka

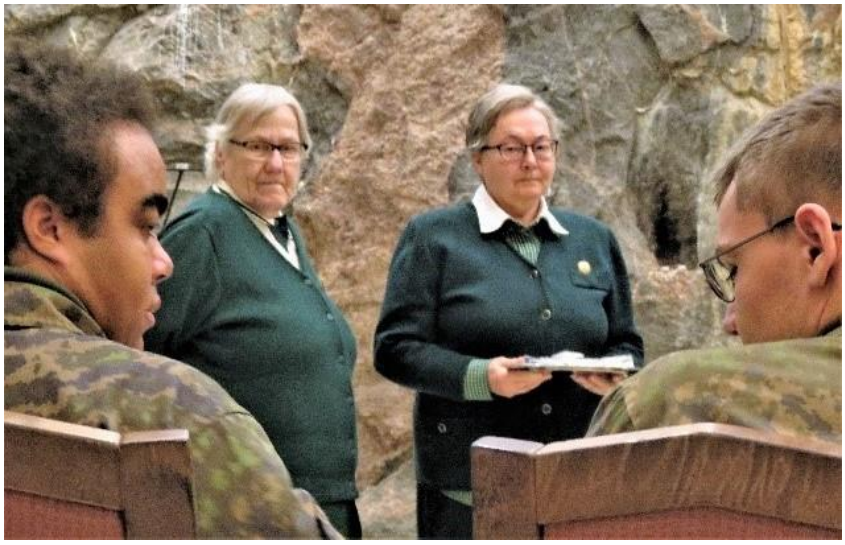

Lena Ruha (vas.) ja Pirkko Kinnunen

Julia Gull

Monikulttuurinen varusmiesten rippileiri

Aliupseerikokelas Julia Gull Kaartin jääkärirykmentistä osallistui varusmiesten rippileirille, koska sotilasrippikoulun sisältö kiinnosti. Hän on osallistunut kristillisille leireille ulkomailla asuessaan, ja nyt oli mahdollisuus päästä Siikaniemeen.
Rippikoululeiri oli neljän päivän mittainen, ja se oli mukava breikki intistä.
Siikaniemen kurssikeskuksen rippikoululeirille Hollolaan oli saapunut varusmiehiä Kaartin jääkärirykmentistä, Porin prikaatin Niinisalosta ja Säkylästä, Satakunnan lennostosta sekä Parolan panssariprikaatista. Kastettavia oli seitsemän, ja yhteensä leirille osallistui 21 varusmiestä. Mukana oli eri uskontokuntien edustajia, eri maissa asuneita ja erilaisista kulttuuritaustoista tulevia.
Santahaminan varuskunnan sotilaspappi **Risto Kaakinen** otti esille puheessaan **Juha Tapion** *Kuka näkee sut* -laulun inspiroimana somen vaikutuksen elämäämme. ”Jos kukaan ei tykkää päivityksistämme, olemme surullisia tai pettyneitä. Toisaalta liiallinen julkisuus saattaa olla pelottavaa.”
Sotilaspastori **Pasi Hakkarainen** Panssariprikaatista totesi, että elämän todelliset taistelut käydään muualla kuin taistelukentällä.

Santahaminan siskot **Lena Ruha** ja **Pirkko Kinnunen** jakoivat hopeisen ristin rippikoulun suorittaneille Kaartin jääkärirykmentin varusmiehille.
Kanttorina toimi **Johanna Huovinen** Hollolan seurakunnasta. Hän on myös Lahden sotilaskotiyhdistyksen jäsen. **Risto Topi** Panssariprikaatista lauloi komeasti **Jaakko Löytyn** laulun *Kahden maan kansalainen.* Topilla on aikomuksena mennä varusmiespalveluksen jälkeen opiskelemaan musiikkia.
Siikaniemen kurssikeskuksen johtaja, ylikersantti **Jari Rissanen** kertoi, että Lahden seurakuntayhtymä omistaa keskuksen. Siellä käy vuosittain 15 000 kävijää, joista puolet on omia seurakuntalaisia. Rissanen kävi varusmiesdiakoniakurssin Hennalassa, ja elämä kuljetti lopulta Siikaniemeen. Kappelin luonnonkiviseinän takana on 15 maalämpökaivoa, joilla tilat lämmitetään.

Marja-Liisa Nikka

Lahjakirjoja

Tommi Kinnunen: *Pintti*, WSOY, 237 s.

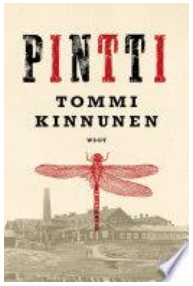

Pintti on kertomus kolmesta sisaruksesta, kolmesta päivästä sodanjälkeisen Suomen pienessä tehdaskylässä. Sisarukset ovat erilaisia: vammainen Jussi on herkkä sielu, josta sisaret Helmi ja Raili pitävät huolta. Helmi ei pääse yli surustaan, ja Raili kulkee omia polkujaan kyläyhteisön arvosteluista piittaamatta. Lasitehtaan naiset pyörittivät sodan aikana tehdasta omalla tavallaan iloisina ja tiimityöllä, mutta sodasta palanneet miehet palauttivat tehtaalle jäykän komennon. Uudet tuulet puhalsivat tehtaalla vasta dramaattisten tapahtumien jälkeen.
Lasitehtaan työvaiheita kuvataan tarkasti, ja minulle olisi vähempikin perehtyminen lasinpuhallukseen riittänyt. Nautin henkilöiden, ajan ja kyläyhteisön kuvauksista. Lukija voi sijoittaa henkilöt mihin tahansa kyläyhteisöön, sillä ihmiset ovat kaikkialla samanlaisia, yhtä uteliaita, ennakkoluuloisia mutta myös toisistaan välittäviä.
Tommi Kinnunen on sanonut, ettei hänen kirjoissaan oikeastaan tapahdu mitään. Olen eri mieltä, tässä kirjassa on melkein dekkarin makua tapahtumien käänteissä.
Pintti tarkoittaa jätelasia, lasinvalmistuksessa syntyviä sirpaleita eli susikappaleita.

Marja-Liisa Nikka

Teemu Keskisarja: *Aleksis Kiven elämänkertomus*, Siltala, 271 s.

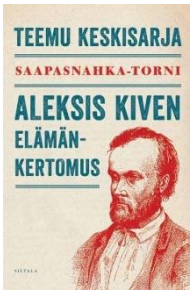

Historioitsija, kirjailija **Teemu Keskisarja** kirjoittaa rennolla otteella ihminen Aleksis Kivestä niin kuin hän kirjoitti viime vuonna ihminen Mannerheimista (*Hulttio*, Siltala). Hän tunnustaa miesten ansiot, mutta muistuttaa myös heikkouksista ja sattumista.
Aleksis Kiveä Keskisarja arvostaa suomen kielen nerona, joka kuvaili rahvaan tuntemuksia syvällisemmin ja tarkemmin kuin kukaan. Keskisarjan mukaan Kivi kaatoi puhekielen erämaasta kaskea, jonka sato oli runsas.
Kiven akateemiset aikalaiset Runeberg ja Topelius ylistivät suomalaisia ylevistä luonteenpiirteistä, Kivi huumorintajusta ja arkiviisaudesta.
Aleksis Kiven onnenkantamoinen oli isoveljen muutto Helsinkiin. Aleksis pääsi veljensä mukana Katajanokalle Granfeltin hökkelikouluun. Sieltä alkoi hidas ja köyhyyden karittama tie kansalliskirjailijaksi. Ilman Charlotta Lönnqvistiä ja Siuntion turvapaikkaa Kivi tuskin olisi selvinnyt.

Marja-Riika Saaristo

Antti Tuomainen: *Pikku Siperia*, Like, 295 s.

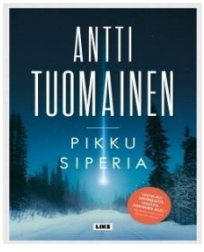

Antti Tuomaisen dekkari etenee kuin tv-sarja: lukija tietää aina vähän enemmän kuin päähenkilöt. Tällainen rakenne pitää lukijan tiiviisti kirjassa kiinni ja saa jännittämään, milloin päähenkilöt pääsevät juonessa yhtä pitkälle.
Antti Tuomainen on uutuudessaan väkivaltaisempi kuin aiemmissa. Ei tässäkään ruumiilla mässäillä, asiat vain tapahtuvat, kun paikkakunnan museo saa rikollisia houkuttavan esineen. Päähenkilöpapin toimia ohjaavat arkiset tunteet kuten mustasukkaisuus. Häntä yritetään myös uhkailla ja saada mukaan rötösrinkiin. Tuomainen saa kaiken tuntumaan niin helpolta, ettei aina muista lukevansa rikosromaania.

Marja-Riika Saaristo

Jouluaskartelu innosti miehiäkin koristeiden tekoon

Sisarten askartelutalkoot saivat yllätysosanottajia, kun kahvittelemaan tulleet Sotapoliisikillan miehet innostuivat testaamaan kouluaikojen näpertelytaitoja.
Viimevuotisista oljista riitti vielä tämän vuoden himmeleihin ja koristeisiin.

Helsingin Sotilaspoliisikillan ”joulukoristeluosasto” Antti Mäkinen (vas.) ja Oskari Hellman

Mari Hietanen keskittyy himmelin tekoon. (Kuva vasemmalla) Oljista ja paperista tehtyjä koristeita ripustettiin sotilaskodin joulukuuseen.

Maija Roinila (vas.) ja Leila Pakarinen yhdistelevät himmelin osia. Daavidin tähdistä keksittiin tehdä ketju.

Tehdään yhteinen lupaus tulla keittiövuoroon

Hymyllä ja sydämellä

Lämmin kiitos teille siskot, jotka olette ahkerasti käyneet "sodevuoroilla" - jotkut teistä jopa viikoittain tai useammankin kerran viikossa. Mahtavaa! Meidän siskojen työpanos on aivan korvaamaton taloudellinen tuki ja apu koko sotilaskotitoiminnalle. Sitä varten olemme olemassa.

Siskoja tarvitaan joka ilta kaksi, kolme tai jopa neljä. Jokaiselle löytyy sopivaa työtä eikä sitä tarvitse pelätä, sillä lähellä on osaavia ja neuvovia käsiä. Ja tekemällä oppii aina uutta.

Joskus ilta voi olla kiireinen, joskus turhauttavan hiljainen; joskus ilmapiiriltään raskas, joskus hilpeä ja hauska. Sinä olet kuitenkin joka kerta tarpeellinen!

Nyt on juuri oikea aika ottaa kalenteri esiin. Löydät varmasti vapaaillan käytettäväksi sotilaskotityöhön edes kerran kuukaudessa. Tule yksin tai ystäväsi kanssa. Jokainen otetaan ilolla vastaan.

Jokaisen siskon loistava uudenvuodenlupaus on tämä: ***Tulen keittiövuorolle ainakin kerran kuukaudessa.***

Käytä rohkeasti puhelinta ja soita, tekstitä tai meilaa **Heli Pasaselle** työvuoroista tai opettele käyttämään ja täyttämään netin työvuorokalenteria. **Marja-Liisa Nikka** voi opastaa.

Sisarterveisin Maija-Liisa Seppä

Sotilaskotiauto oli mukana talvisodan muistohetkessä

Mannerheimin patsaalla vietettiin talvisodan alkamisen 79-vuotismuistohetki marraskuun viimeisenä päivänä. Veteraani- ja maanpuolustusjärjestöt sekä puolustusvoimien edustajat laskivat patsaalle seppeleen.

Viimaisena päivänä Mannerheimin-aukiolla liikkuneet saivat lämmikettä sotilaskotiautosta.

Autossa palvelivat **Anja Juntunen** (vas.) ja **Leena Kosonen.**

Puheenjohtaja Terhi Tolla ojensi pastori Risto Kaakiselle sotilaskotityön historiikin kiitokseksi hyvästä yhteistyöstä.

”Perhe on tärkeä yksikkö puolustettavaksi”

Sisarten itsenäisyyspäivän kahveilla pastori **Risto Kaakinen** muisteli tilaisuutta, jossa veteraani näytti nuorelle sukulaismiehelle rintamaveteraanien tammenlehvätunnusta. Nuori mies ei tunnistanut sitä. Veteraani kysyi, tiesikö nuori mies, mitä se oli maksanut. Se oli maksanut neljä ja puoli vuotta.
”Nuori mies ymmärsi, mikä on sodan hinta”, Kaakinen sanoi.
Kaakinen kertoi kysyneensä monta kertaa varusmiehiltä, mikä on hyvää Suomessa. Vastaukset ovat yleensä koulutus, turvallisuus, kaikki. Hän on myös kuullut vastauksen: perhe.
”Niin kauan kuin on tärkeä asia puolustettavana, on myös tahtoa. Veteraanit lähtivät puolustamaan kotia, perhettä ja isänmaata. Luultavasti samat arvot ratkaisevat maanpuolustushengen nykyäänkin.”
Yhdistyksen väistyvä puheenjohtaja **Terhi Tolla** luovutti Risto Kaakiselle sotilaskotityön 100-vuotishistoriikin.

Marko Ikävalko (vas.), Frans Ramstadius ja Miika Autio

Kahvitilaisuudessa esiintyi Kaartin soittokunnan varusmiesyhtyeen trio. Kaartinjääkäri **Miika Autio** säesti koskettimilla ja solisteina lauloivat kaartinjääkärit **Frans Ramstadius** ja **Marko Ikävalko**. He esittivät mm. *Veteraanin iltahuudon* ja *Sotilaspojan*.

Kirjastossa päällystettiin lahjoituskirjoja

Kirjastossa järjestettiin lokakuussa vuosittaiset kirjastotalkoot ja samalla suunniteltiin tulevia tapahtumia. Parahiksi kirjastoon oli saatu lahjoituksena noin 30 sotakirjaa, jotka kirjattiin kirjaston valikoimaan. Jotkut kirjoista myös päällystettiin kontaktimuovilla.
”Sotilaskotiautolle oli tullut Senaatintorilla veteraani, joka kysyi, voisiko hän lahjoittaa sotilaskotiin kirjoja”, kirjastojaoston vetäjä **Ritva Saarni** kertoi.
Lahjoituskirjojen joukossa oli mm. Gustav Hägglundin, Adolf Ehrnroothin ja Lauri Sutelan elämäkerrat. Ihan jokaista kirjaa ei kirjattu valikoimaan, sillä kirjastosiskoilla on hyvä tuntuma siihen, millaisia kirjoja ei lainata. Sellaiset kirjat päätyvät läheistenpäivien kirpputoripöydille.

Raija Kekäläinen (vas.), Ritva Saarni ja Pirkko Kinnunen päällystivät kirjoja kontaktimuovilla.

Seniorit suunnittelivat ensi vuoden retkiä ja muistelivat menneitä

Seniorisisarten syksyn suunnittelukokouksessa lokakuussa kävi niin kuin niissä usein käy: ruvetaan muistelemaan menneitä. Usein muistoissa korostuvat erilaiset sattumukset ja kömmähdykset. Se tarkoittaa, että nauruakin riittää.
Suunnitelmiakin toki kirjattiin. Ensi vuoden retkiksi ehdotettiin mm. Amos Rexiä, Lallukan taiteilijakotia, Ursan tähtitornia ja Helsingin seudun kartanoita. Myös Tuusulanjärven taiteilijakoteja ehdotettiin retkikohteiksi.
Jaostolta toivottiin myös teemailtaa nykyisestä upseerikoulutuksesta. Tietoa siitä arveltiin löytyvän läheltä eli maanpuolustus-korkeakoululta.

Leena Mikkola, Sirkku Mero ja Svetlana Syrjö osallistuivat kokoukseen.

Etelä-Suomen sotilaskotialueen eli Etson sisaret ovat esittäneet toiveen Santahamina-kierroksesta. Sellaisen järjestämisestä oli seniorisisarten illassa puhetta, sillä oman yhdistyksenkään kaikki jäsenetkään eivät tunne saarta.

Tapahtumakalenteri 2018/2019

Aika ja paikka	Tapahtuma	lisätietoja
ma 17.12. sotilaskoti	Yhdistyksen pikkujoulu	ilmoittaudu Sirpa Niemiselle viimeistään 13.12. Tuo pukinkonttiin 5 euron lahja.
7.1.-11.1. klo 18 sotilaskoti	Sodeinfot	siskot ilmoittautukaa Heli Pasaselle
12.-13.1. sotilaskoti	läheistenpäivät	ilmoittautumiset Heli Pasaselle
la 19.1. klo 9.30 Sotilaskoti	asiakaspalvelukoulutus	ilmoittaudu Sirpa Niemiselle 11.1. mennessä kts. alla
ma 21.1. klo 18.00 kirjasto	lukupiiri	kirja Tommi Kinnunen *Pintti,* ilmoittaudu Ritva Saarnille 17.1. mennessä
pe 15.2. Santahamina	vala/vakuutus	ilmoittaudu Heli Pasaselle
la 9.3. MPKK	Naisten päivän konsertti	ilmoittautumiset Eila Elolle, tarkempia tietoja lähempänä ajankohtaa
su 24.3. klo 10.00 Laajasalon kirkko	Sisarten kirkkopyhä	kts. alla

la 19.1. asiakaspalvelukoulutus

- kouluttajana toimii Tinka Kerttunen, koulutuksessa tutustutaan esimerkein kehon kielen merkitykseen kanssakäymisessä. Mukaan mahtuu 20 ensiksi ilmoittautunutta.

su 24.3. 2019 sisarten kirkkopyhä Laajasalon kirkossa. Saarna: Risto Kaakinen. Kolehdin keräämiseen ja laulukirjojen jakoon tarvitaan kumpaankin 2 siskoa. Ilmoittaudu Mirja Laukkariselle. Laulamme Taize-lauluja. Tutustu Taize-yhteisöön netissä https://www.taize.fr/fi_article516.html.

Mahdollisia tapahtumia, joilla ei ole vielä sovittua päivämäärää:
Kirjastojaosto: kirjailijavieras **Jarkko Sipilä** huhtikuussa ja kirjastotalkoot maaliskuussa
Hengellinen jaosto: toukokuun lopulla hengellinen tuokio vanhan kirkon raunioilla
Käsityö- ja somistusjaosto: maaliskuussa askartelua pääsiäismyyjäisiin
Seniorijaosto: keväällä luento majakoista/**Seppo Laurell** ja mahdollisesti retki jollekin majakalle, luento Suomen lipun historiasta/**Kimmo Kiljunen**

Sisarmatka Tiroliin 4.9 - 8.9.2019

Luvassa on erittäin monipuolista ohjelmaa, mm. päivämatka Innsbruckiin, jossa kaupunkikierros suomalaisen oppaan johdolla sekä aikaa ostoksille. Tirolin perinnekäsityöpäivät 7.9-8.9, on monipuolinen ja värikäs tapahtuma, jossa on 120 näytteilleasettajaa ja paljon työnäytöksiä, musiikkia ja ihmiset ovat pukeutuneina upeisiin kansallispukuihin. Sisarmatkasta tiedotetaan lähemmin Sotilaskotilehdessä nro 1/2019, mutta jo nyt voi kysyä lisätietoja tai matkaesitettä Matkavekasta erkki.karjalainen@matkavekka.fi tai Aili (Allu) Lammiselta, joka toimii koko matkan ajan sisarten oppaana.

Kodinjohtajan terveisiä

Uutena työntekijänä on aloittanut **Josefiina Tiirola.**
Keittiön jääkaappi on mennyt rikki, uusi on tilattu.
Sisaret! Teitä kaivataan vuoroille!

Sisarpostin mukana jaettavaa Sotilaskotijärjestön rusettia voi käyttää myös siviilivaatteissa.

Kiitämme Sisarpostin avustajia yhteistyöstä, ja erityiskiitos **Merja Autiolle** valokuvista. Hyvän joulun toivotuksin **Marja-Liisa Nikka** (vas.) **ja Marja-Riika Saaristo.**

Yhteystiedot 2019

Hallitus

Inka Tiittanen, pj
Puh. 040 547 7799
inka.tiittanen@hssky.fi

Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Merja Autio
Puh. 0400 434 941
merja.autio@bastu.net

Anna Maija Luomi
Puh. 050 584 0181
amluomi@gmail.com

Piia-Liisa Mäkinen
plm.lilies.roses@gmail.com

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Helmi Saarela
Puh. 040 825 8566
helmi.saarela@gmail.com

Varajäsenet
Heli Kuisma
Puh. 040 737 8039
heli.m.kuisma@hel.fi

Silja Niinivirta
Puh. 050 359 5357
niinisi13@gmail.com

Maija-Liisa Seppä
Puh. 040 777 4231
maijaliisa.seppa@pp.inet.fi

Rahastonhoitaja, jäsensihteeri
Sirpa Nieminen
puh. (09) 679 771
sirpa.nieminen@hssky.fi

Tiedotus
Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Jaostot

Tarjoilujaosto
Heli Pasanen, kodinhoitaja
Puh. 050 440 6993
tarjoilu.heli@hssky.fi

Ison kodin tapahtumat
Helena Saarela
Puh. 040 554 9221
helena.saarela@saunalahti.fi

MPKK:n tapahtumat
Eila Elo
Puh. 040 329 0152
eila.elo@luukku.com

Hengellinen jaosto
Mirja Laukkarinen
Puh. 041 436 2460
mirjakala@hotmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)
Merja Autio
Puh. 050 440 6994 (LSK)
lsk@hssky.fi
Puh. 0400 434 941 (oma)
merja.autio@bastu.net

Kirjastojaosto
Ritva Saarni
Puh. 050 563 6500
ritva.saarni@kolumbus.fi

Käsityö- ja somistusjaosto
Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Seniorijaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Perinne- ja arkistojaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Tekstiilijaosto
Benita Puuvuori
Puh. 040 123 6484
benita.puuvuori@saunalahti.fi

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti
Santahaminantie 15
Puh. (09) 684 6368
ma-to 8.30-20.30
pe 8.30-19.30
la-su 16.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)

Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317
virpi.fyhr@hssky.fi

Kodinhoitaja Heli Pasanen
Puh. 050 440 6993
heli.pasanen@hssky.fi

Kadettikerhon sotilaskoti (MPKK)
Kadettikouluntie 7
ma-to 8.00-15.00
pe 8.00-14.00
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini (MPKK)
Kadettikouluntie 6
ma 7.30-15.00
ti-to 8.00-15.00
pe 7.30-12.00
Kodinhoitaja Virpi Leinonen
puh. 0299 530 702
auditorio@hssky.fi

Taloussihteeri Sirpa Nieminen
ma-pe 9.00-15.00
puh (09) 679 771
taloussihteeri@hssky.fi

Helsinki - Santahamina sotilaskotiyhdistys ry
Santahaminantie 15
00860 Helsinki
www.hssky.fi
Nordea
FI 22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305-2

Sotilaskotipäällikkö
Sirkka Pouru
Puh. 050 329 0152
sirkka.pouru@gmail.com